

3.Sperber D., Wilson D. Relevance. Communication and Cognition. Vol.8. Oxford: Black well, 1986. 265 p.

4.Turner R.E., Edgeley C., Olmstead G. Information control in conversations: Honesty is not always the best policy. *Kansas Journal of Sociology*. 1975. Vol. 11. P. 69-89.

5.Van der Meij H. Assumptions of information-seeking questions. *Questioning Exchange*. 1987. Vol. 1. № 2. P. 111-118.

Тимофіїва К. М.

старший викладач

*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*

РОБОТА З АВТЕНТИЧНИМИ АУДІО МАТЕРІАЛАМИ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТІВ ЮРИДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Соціально-економічні зміни, що відбулися в нашій країні за останні 10-15 років, призвели до рішучого перегляду місця і ролі іноземних мов в житті українського суспільства. Вхідження України у світове співтовариство створило попит на знання іноземних мов, забезпечило потужну мотиваційну базу для їх вивчення. Володіння навичками іншомовної компетенції стало розглядатися як необхідна особистісна і професійна якість будь-якого фахівця, засіб міжкультурної комунікації, засіб, що об'єднує держави і народи. Тому сьогодні необхідно приділяти серйозну увагу ефективності та якості процесу навчання іноземним мовам, особливо студентів нефілологічних спеціальностей, оскільки володіння іноземною мовою є важливим аспектом формування їх професійного та світоглядного рівня, відкриває можливості ознайомлення і безпосередньої участі в технічних, культурних, економічних та інших досягненнях світової цивілізації.

В умовах розширення сфер співробітництва із зарубіжними партнерами надзвичайно актуальною стає здатність спілкуватися з іноземними колегами. Відповідно, одним із найважливіших елементів професійної компетентності майбутніх юристів є володіння іноземною мовою на рівні, доступному для сприйняття реципієнтом. Саме тому першочерговим завданням викладача іноземної мови є формування комунікативної компетенції, постійне заохочення студентської аудиторії до використання іноземної мови. В першу чергу необхідно допомогти студентам подолати мовний бар'єр, чого можливо досягти за допомогою створення іншомовного середовища, а саме: проводити заняття виключно іноземною мовою, проводити заняття у динамічному темпі, використовувати виключно автентичний матеріал, підбирати сучасні навчальні матеріали враховуючи майбутні професійні потреби, інтереси студентства за вимогами часу, використовувати на заняттях інноваційні мультимедійні технології тощо.

Питання, пов'язані з професійно-орієнтованим навчанням іноземних мов у немовному вузі привертали і привертають увагу як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників, що доводить аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему необхідності культуроспрямованого оволодіння іноземними мовами досліджували такі вчені, як: Н. Бориско [1, 54], О. Вишневський [2, 14], І. Комарова [3, 64], Л. Морська [4, 23], А. Неділько [5, 11], А. Пелишенко [6, 35], О. Шерстюк [9, 51] та інші. Проте незважаючи на значну кількість наукових робіт в області досліджень методів роботи з автентичними матеріалами як ефективними засобами навчання іноземних мов, залишається достатньо питань, які необхідно дослідити.

Метою цієї статті є спроба проаналізувати методи роботи з автентичними аудіо матеріалами як ефективним засобом навчання іноземної мови студентів юридичних спеціальностей.

Як було зазначено вище, однією із складових успішного заняття з іноземної мови та запорукою формування комунікативної компетенції майбутнього фахівця взагалі та фахівця-юриста зокрема є використання на заняттях з іноземної мови автентичних матеріалів.

Під автентичністю в методиці навчання іноземної мови розуміють застосування автентичного мовного та мовленнєвого матеріалу у процесі навчання [6, 34]. Саме автентичні матеріали набувають важливого значення, бо вони містять еквіваленти та визначення тих чи інших термінів з фаху, супровід матеріалу озвучено носіями мови, тобто за допомогою таких матеріалів можна більш ефективно навчати іноземній мові для повноцінного оволодіння фахом та реалізувати спілкування в природних умовах.

До ефективних автентичних матеріалів з іноземної мови можна віднести аудіоматеріали професійного спрямування.

Використання аудіо матеріалів на занятті сприяє вирішенню наступних завдань: 1 – підвищення мотивації навчання; 2 – створення комфортного середовища навчання; 3 – сприяння інтенсивності навчання; 4 – підвищення активності студентів; 5 – створення умов для самостійної роботи студентів. Володіння аудіюванням забезпечує адекватне володіння іноземною мовою, оскільки звукова сторона є невід'ємним компонентом усіх видів мовленнєвої діяльності людини. Відомо, що воно є досить важким видом мовленнєвої діяльності, але грає значну роль в навчанні і пізнанні, так як більшу частину інформації людина отримує по слуховому каналу [8, 15].

Аналіз організації навчання аудіювання в зарубіжних підручниках і навчальних посібниках дозволив виділити три основні етапи роботи з аудіотекстом: передтекстовий (pre-listening), текстовий (while-listening) і післятекстовий (post-listening /comprehension check).

На передтекстовому етапі роботи з аудіотекстом використовуються наступні види роботи: введення нових слів, ілюстрація прикладами; контроль розуміння нових слів в реченнях з аудіотексту з використанням візуальної наочності; тематичне угруповання слів з аудіотексту; аудіювання найбільш важких слів і граматичних структур в реченнях; вибіркоче аудіювання фрагментів тексту, в яких превалюють ті або інші надмірні

елементи (наприклад паузи, повтори, вигуки), після виконання завдання сформулювати відповідь на питання, відтворити контекст вживання слова, визначити правильність або неправильність твердження [7, 360].

Для того щоб аудіювання було успішним, необхідно підібрати такі аудіо тексти та навчальні матеріали для роботи з такими аудіо текстами, які враховували не тільки відповідну лексичну тему та граматичні конструкції, а також і рівень мовленнєвої компетенції студентів. Незважаючи на рівень студентів, доцільно на передтекстовому етапі вводити деякі ключові слова або фрази, орієнтувати їх до того, що вони будуть слухати. Також можна запропонувати попереднє обговорення, в якому студенти можуть разом говорити про свої очікування і прогнози щодо змісту майбутнього аудіо тексту. Таким чином, роль передтекстового етапу полягає в тому, що він допомагає з'ясувати мету слухання, надає другорядну інформацію щодо змісту аудіо тексту і таким чином полегшує сприйняття іншомовного матеріалу та сприяє кращому розумінню іншомовної фахової інформації.

Завдання текстового етапу може бути визначене як всі завдання, які необхідно виконати протягом часу прослуховування тексту. Протягом текстового етапу слухання студенти зазвичай указують відповідні картинки або відповідають на альтернативні питання, заповнюють бланки неповних речень, або пишуть короткі відповіді до питань. Дослідник Ф. Яганг пропонує ряд завдань для цього етапу: – (Obeying instructions): студентам дають певні інструкції і вони показують їх розуміння фізичною відповіддю (вони малюють, пишуть, відзначають, підкреслюють, і т.п.); – заповнення пропусків (Filling in gaps): слухаючи запис, студенти чують вислови тільки одного із спікерів і їхнє завдання записати вислови інших; – виявлення відмінностей або помилок в записі (Detecting differences): студенти відповідають тільки тоді, коли вони стикаються з чим-небудь відмінним або незрозумілим; – слухання списку (Ticking of items): студенти слухають список слів і категоризують їх, роблять відмітки; - передача інформації (Information transfer): студентам потрібно заповнити таблицьки, списки, карти, плани, і т.п.; – встановлення послідовності (Sequencing), де студентів просять зробити правильний вибір серед серії картинок; – інформаційний пошук (Information search): наприклад, дати відповідь на специфічне питання; – з'єднання визначень (Matching the items), які мають те ж або протилежне значення [11, 18].

Післятекстовий етап охоплює всі вправи, які виконуються після прослуховування тексту. Деякі з цих вправ, можливо, є продовженнями тих, що здійснювалися на передтекстовому і текстовому етапах, але деякі, можливо, не мають спорідненості взагалі і представляють повністю незалежну частину завдань на слухання. Вправи на післятекстовому етапі дозволяють учням звернути на мову, звук, граматику і слова, оскільки вони тривають довше, ніж передтекстові вправи. Студенти мають час, щоб подумати, обговорити або написати.

Існує декілька завдань, які викладач може запропонувати після слухання тексту: – говоріння як вид мовленнєвої діяльності, що пов'язаний з

аудіюванням (Speaking as a follow-up to listening activity); – обговорення (Discussing students' reaction): відгуки студентів щодо змісту прослуханого тексту; – провокуючі питання (Provoking questions): задавати провокуючі питання, щоб заохочувати до обговорення; – вирішення проблем (Problem solving): запропонувати студентам парну роботу, щоб створити діалоги, засновані на тексті, що прослуховувався; – письмо як наступний вид мовленнєвої діяльності, що пов'язаний з аудіюванням (Writing as a follow-up activity to the listening activity): студенти письмово висловлюють свої думки щодо прослуханого аудіотексту, пишуть листи, повідомлення на запропоновану тему тощо [10, 173].

Таким чином приведені види вправ, безумовно, не вичерпують усього розмаїття форм і методів роботи студентів при вивченні іноземної мови. Багато питань розвитку навичок роботи з автентичними матеріалами за фахом ще чекають своєї розробки як в теоретичному, так і в практичному плані. Тому питання використання автентичних матеріалів на заняттях з англійської мови залишається актуальним і потребує подальшого дослідження.

Література

1. Бориско Н. Ф., Ишханян Н. Б. Социально-психологические предпосылки формирования лингвосоциокультурной компетенции // Иноземні мови. – 2001. – № 7 – С. 53-55.
2. Вишневський О. І. Діяльність учнів на уроці іноземної мови. – К.: Радянська школа, 1989. – С. 12-17., 14].
3. Комарова І. Соціокультурний компонент в змісті навчання іноземній мові // Сучасні концепції викладання іноземних мов у середній та вищій школі. Матеріали міжвузівської науковопрактичної конференції. – Вінниця, 2000. – С. 61-65.
4. Морська Л. Г. Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов для спеціальних цілей // Іноземні мови. – 2002. – № 2. – С. 23.
5. Неділько А. Г. До питання застосування автентичних матеріалів для навчання іноземних мов // Іноземні мови. – 2010. – № 4. – С. 11-12.
6. Пелишенко А. С. Использование автентичного песенного материала в обучении иностранным языкам // Іноземні мови. – 1995. – № 3-4. – С. 33-36.
7. Петровська Н. М., Судима Т.М. Використання віршів та пісень на різних етапах вивчення англійської мови//Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2010 - №8. – С. 359-365
8. Старков А.П. Обучение английскому языку в средней школе. – К.: Радянська школа, 1979. – 223 с.
9. Шерстюк О. М. Сучасні підходи щодо викладання іноземних мов // Іноземні мови. – 2000. – № 1. – С. 65-70.
10. Underwood, M. Teaching Listening. - New York: Longman, 1989.- p. 177.
11. Yagang, F. (1993): Listening problems and solutions. English teaching forum, January 31, p. 16-19.